

1.1. Projenin Adı: Yaşayan Değerler Programının 4-6 Yaş Çocuklarda

Uygulanması: Kartal Yaşam Kalitesini Yükseltme Merkezi (Kartalite) Projesi

1.2. Proje Yürütücüsünün Adı ve Soyadı, Fakültesi/Bölümü:

İdil Kaya Balkan, Maltepe Üniversitesi, Fen ve Edebiyat Fakültesi,
Psikoloji Bölümü öğretim üyesi

Öznur Acicbe, Maltepe Üniversitesi, Fen ve Edebiyat Fakültesi, Psikoloji
Bölümü öğretim görevlisi

Gülçin Karadeniz, Maltepe Üniversitesi, Fen ve Edebiyat Fakültesi,
Psikoloji Bölümü öğretim görevlisi

1.6. Projenin Yürütüleceği Kurum/Kurumlar ya da Yapılacağı Yer:

- Projenin Kartal Yaşam Kalitesini Yükseltme Merkezi'nde yetkililerin belirleyeceği iki odada sürdürülmesi düşünülmektedir.
- Kartalite yetkilileri ile ve üniversite öğrencileri ile yapılacak tartışma ve değerlendirme toplantıları için Soyaç paylaşım odası kullanılabilir.
- Gerekirse üniversitenin konferans salonlarından yararlanılabilir.

1.3. Projenin Ön Görülen Başlangıç Tarihi ve Süresi: 15 Ekim2010 – 24 Mayıs 2011 tarihleri arasında sürdürülecektir.

2.1. Projenin Özeti (Projenin gerekçesi ve amaçları; uygulamanın nerede ve nasıl yapılacağı gerekçelendirilerek açıklanacaktır):

Çocukların doğal ve yerel ortamlarında üniversite elemanları ve üniversite öğrencileri ile eğlenerek çeşitli materyalleri de kullanarak etkinlikte bulunmalarının, çeşitli nesillerin birlikte etkileşimde bulunmasının tüm taraflar için yararlar sağlayacağı Beşinci Boyut adıyla anılan projelerde ortaya konulmuştur (Cole; 1998).

Genel olarak değerlendirildiğinde, akademik çalışmalar ile yaşam ortamları arasındaki mesafenin giderek artması, bunların birbirinden farklı iki etkinlik alanı olarak işlev görmesine yol açmaktadır. Bu durum, uygulamalı çalışmalara yönelmesine olan gereksinimi açıkça ortaya koymaktadır. Zaten sosyal bilim

alanlarında yapılan araştırmaların yaşam alanından kopuk olması söz konusu bile edilemez. Özellikle yetişme çağında olan çocukların bireysel gelişmeleri için yapılacak her türlü çalışma, araştırma ve verilecek destek, toplumsal gelişmeye yapılacak bir yatırımdır. Bu tür çalışmalar, çok büyük amaçlarla ve etkinlik alanları ile yola çıkılarak yapılabileceği gibi; çok daha mütevazı ve hemen uygulanabilir projelerle de yapılabilir (Kağıtçıbaşı,1996; Cole, 1998; Karadayı, 2001a ve b; Karadeniz, 2004).

Çalışmaların özellikle toplumun gereksinimi olan kesimlerinde yürütülmesi projeye katkıda bulunan tüm taraflar açısından çok daha büyük yararlar sağlayacaktır. Bu nedenlerle bu projede Maltepe Üniversitesi Sokakta yaşayan ve çalışan ocuklar Merkezinin bir projesi olarak, niversite yerleşkesine yakın konumda bulunan Kartal Belediyesi Yaşam Kalitesini Yükseltme Merkezi'nin desteği ile 4-6 yaşları arasındaki çocuklar ve anneleri ile çalışmalar yapılması hedeflenmiştir. Uygulamaların 9 hafta süresince haftada bir gün 2 saat olarak 12-13 ğrenci ile eğitim, tartışma ve paylaşım ortamı oluşturularak sürdürülmesi planlanmıştır. Çocukların ve öğrencilerin odakta olacağı bu çalışmada, ek olarak annelere ulaşılarak, grup çalışmaları yapılarak çocuklarının gelişimine ilişkin nemler konusunda farkındalıklar yaratılmaya çalışılacaktır. Proje sosyal sorumluluk anlamında çocukların gelişimine yönelik olduğu kadar psikoloji bölümü ğrencilerinin de bilgilerini toplumda gözleme fırsatları elde etmeleri ve bireysel ve mesleki gelişimleri açısından önem taşımaktadır.

UNESCO tarafından desteklenen "Yaşayan Değerler Eğitimi" işbirliği, zgrlk, Mutluluk, Drslk, Alakgnllk, Sevgi, Barış, Saygı, Sorumluluk, Sadelik, Hoşgörü, Birlik olarak 12 evrensel değere odaklanmıştır (Tillman & Hsu, 2000). zerinde düşünme, konuşma, tartışmalar ve oyunlar yoluyla psiko-sosyal bir yaklaşımla, çocuklar ve annelerle kişisel gelişim ve kendini gerçekleştirme uygulamaları yapılması planlanmaktadır.

ocuk ve annelerle yapılacak bu etkinliklerde, tamamen kendilerinin de katılacağı ve öğrenirken eğlenecekleri bir ortam sağlanmasına çalışılacaktır.

2.2. Uygulamanın Sınırlılıkları, varsa Uygulama Sırasında Karşılaşılabilecek Etik Sorunlar ve üstesinden Nasıl Gelineceği:

- Projenin amacı açıklıkla kendilerine anlatılacak ve gönüllü katılımları sağlanacaktır.
- Adlarının yazılı belgelerde yer almaması sağlanacaktır.
- Uygulama sırasında öğrencilerin yetkinlikleri aşan konularda oluşabilecek davranışlarını önleyebilmek amacıyla çalışılacak grubun özellikleri öğrencilere aktarılacak ve projedeki sorumlulukları ve sınırlılıklarına dair ereve çizilecektir.

2.3. Çalışma Planı-Aşamaları: Aşamalar ve Ara Hedefler

1. Hazırlık Aşaması:

- Kartal Belediyesi Yaşam Kalitesini Yükseltme Merkezi yetkilileri ile görüşmelerin yapılması
- Amaca uygun çocukların belirlenmesi
- Ailelere bilgi verilmesi
- Üniversite öğrencilerinin belirlenmesi ve proje ile ilgili bilgilerin verilmesi

1. Uygulama Aşaması:

- İlk 2 hafta Projeye katılacak öğrencilerin proje için hazırlanması, grupların ayrılması,
- Anneler ile 7 hafta boyunca, çocuk gelişimine ve değerlerin kazandırılmasına ilişkin bilgilerin grup çalışmalarıyla verilmesi
  - Çocuklar ile 7 hafta boyunca yaşayan değerler çalışmalarının yapılması: Çalışmanın programı Ek.A da sunulmuştur.

2.4. Projede Zaman Kullanımı ve İş Planı (Ek doldurulacaktır.):

Ayrıntılar EK A'da sunulan zaman çizelgesinde verilmektedir.

2.6. Proje Ekibi (Projede Yer Alacak Diğer Kişiler), unvanları ve bağlı oldukları kurumlar, bölümler:

- Maltepe Üniversitesi Sokakta Yaşayan ve Çalışan Çocuklar Merkezi Projeler Koordinatörü; Özden Bademci
- İstanbul Kartal Belediyesi Yaşam Kalitesini Yükseltme Merkezi
- T. C. Maltepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü öğrencileri; 3. veya 4. sınıf öğrencisi Sosyal Duyarlılık dersini alan öğrenciler (toplam 16 öğrenci)

3. Proje Sonuçlarının Yayınlanabileceği Uluslararası/Ulusal Dergiler:

- T. C. Maltepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dergisi
- Eğitimle ilgili ulusal ve uluslar arası çeşitli dergiler

4. Kaynaklar

Cole, M. (1998). *Cultural Psychology: A Once and a Future Discipline*, Massachusetts. Harvard University Press.

Cole, M. (1997). Using New Information Technologies in the Creation of Sustainable Afterschool Literacy Activities; From investigation to Maximizing the Potential.; Fifth Dimension. The Laboratory of Comparative Human Cognition Publication, University of California, San Diego, U.S.A.

Kağıtçıbaşı, Ç. (1996). *Family and Human Development Across Cultures. A view from the other side*. New Jersey, Lawrence Erlbaum Associates.

Karadayı, F. (2001a): *Beşinci Boyut: İnsan Gelişimi ve Toplumsal Gelişime İlişkin Bir Proje*. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi, sayı:8.

Karadayı, F. (2001b) *Sosyo-Tarihsel Yaklaşım ile Kültürel Psikoloji*. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi, sayı:8.

Karadeniz, G. (2004). *İlköğretim Beşinci Sınıfa Devam eden Öğrencilerin yaratıcılıklarının Gelişimine Beşinci Boyut ilkelerine Bağlı Eğitim Almanın Etkileri*, M.Ü: Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalında Yüksek lisans Tezi

Tillman, D. & Hsu D.(2000) 3-7 Yaş Grubu Çocuklar için Yaşayan Değerler Etkinlikleri.

